

ศึกษานิเทศน์ ทั่วไป นิเทศทั่วไป
 ควบคุมการดำเนินการศึกษา ทั่วไป

ที่ ศธ ๐๔๒๘๒/ว ๒๘

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับ เป็นพื้นที่อาหารปลอดภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
ทุกระดับ เป็นพื้นที่อาหารปลอดภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยปัจจุบัน สารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นวัตถุอันตรายในการเกษตร มักทำให้เกษตรกรผู้ใช้และผู้บริโภคพืชผัก ผลไม้ ได้รับสารเคมีปนเปื้อน โดยการเข้าสู่ร่างกายทางผิวหนัง การหายใจ และการกลืนกิน ทำให้เกิดอาการเจ็บป่วย และหากได้รับการสะสมสารเคมีเป็นเวลานานๆ อาจเป็นสาเหตุของโรคร้ายแรงต่าง ๆ ประกอบกับมูลนิธิการศึกษาไทย ได้ดำเนินการสำรวจเพื่อประเมินสถานการณ์สารกำจัดศัตรูพืชทั้งในและนอกพื้นที่เสี่ยง ศึกษาผลกระทบจากสารกำจัดศัตรูพืช ต่อนักเรียน ครู ชุมชน และสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔๙ โรงเรียน ใน ๔ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสกลนคร และจังหวัดพังงา พบว่าร้อยละ ๕๒ อยู่ในระดับไม่ปลอดภัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอเรียนว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ลงนามในประกาศกำหนดให้สถานศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับ เป็นพื้นที่อาหารปลอดภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเพื่อป้องกันการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เข้าสู่ร่างกายของนักเรียน นิสิต นักศึกษา จากการรับประทานอาหารที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งนำมาซึ่งโรคร้ายต่าง ๆ อันจะเป็นภาระด้านงบประมาณ ค่ารักษาพยาบาลต่อไปในอนาคต จึงขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้ง ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ให้โรงเรียนได้รับทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนิท แอ้มเกษร)

รองเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๒๗๒๗

โทรสาร. ๐๒ ๖๒๘ ๕๖๒๒

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับ
เป็นพื้นที่อาหารปลอดภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

เนื่องจากสารเคมีกำจัดศัตรูพืชเป็นวัตถุอันตรายในการเกษตร มักทำให้เกษตรกรผู้ใช้และผู้บริโภคพืชผัก ผลไม้ ได้รับสารเคมีปนเปื้อน โดยการเข้าสู่ร่างกายทางผิวหนัง การหายใจ และการกลืนกิน ทำให้เกิดอาการเจ็บป่วย และหากได้รับการสะสมสารเคมีเป็นเวลานานๆ อาจเป็นสาเหตุของโรคร้ายแรงต่าง ๆ

มูลนิธิการศึกษาไทย โดยการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) องค์กร The Field Alliance มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ Greenpeace Thailand ได้จัดทำโครงการนำร่อง การจัดการสารเคมีในระดับท้องถิ่น และการบริโภคอาหารกลางวันปลอดภัยใน ๕๕ โรงเรียน จาก ๔ จังหวัด ตัวแทนภาคต่าง ๆ และดำเนินการสำรวจระหว่างเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๐ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อประเมินสถานการณ์สารกำจัดศัตรูพืชทั้งในและนอกพื้นที่เสี่ยงศึกษาผลกระทบจากสารกำจัดศัตรูพืชต่อนักเรียน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม และเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการจัดการภาวะทุพโภชนาการในเด็กให้ได้เกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ตลอดจนการสนับสนุนแหล่งผลิตต่าง ๆ และแหล่งจำหน่ายอาหารที่ปลอดภัยในชุมชน

ผลการตรวจพืชผักในโรงเรียนที่ร่วมโครงการนำร่อง ๆ จำนวน ๔๙ โรงเรียน จาก ๕๕ โรงเรียน พบว่าร้อยละ ๕๒ อยู่ในระดับไม่ปลอดภัย ผลจากการตรวจเลือดนักเรียน และครู จำนวน ๗,๘๐๗ คน จาก ๕๕ โรงเรียน โดยใช้กระดาษทดสอบ พบว่าร้อยละ ๖ อยู่ในระดับไม่ปลอดภัย ร้อยละ ๒๕ อยู่ในระดับเสี่ยงซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้น เช่น หญิงมีครรภ์ได้รับสารเคมี ทารกในครรภ์จะมีความผิดปกติ พิการทางสมอง ร่างกายมีอวัยวะผิดปกติ และเด็กที่ได้รับสารเคมี จะเป็นพืชต่อระบบสมอง ระบบประสาท พัฒนาการค่อนข้างช้ากว่าเด็กปกติทั่วไป เกิดโรคอหิวาตกโรค หอบหืด สมานธิสั้น ผิดปกติทางอารมณ์ อาการโรคซึมเศร้า

เพื่อป้องกันการได้รับสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เข้าสู่ร่างกายของนักเรียน นิสิต นักศึกษา จากการรับประทานอาหารที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งนำมาซึ่งโรคร้ายต่าง ๆ อันจะเป็นภาระด้านงบประมาณ ค่ารักษาพยาบาลต่อไปในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศกำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกระดับ เป็นพื้นที่อาหารปลอดภัยสารเคมีกำจัดศัตรูพืช

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ